

**O'ZBEKISTON RESPUBLIKASI
OLIV VA O'RTA MAXSUS TA'LIM VAZIRLIGI
TOSHKENT DAVLAT SHARQSHUNOSLIK UNIVERSITETI**

**ONLINE JURNALISTIKA VA MEDIADA YANGI TRENDLAR
FANINING O'QUV DASTURI**

Bilim sohasi:	300 000	– Ijtimoiy fanlar, jurnalistika va axborot
Ta'lim sohasi:	320 000	– Jurnalistika va axborot
Ta'lim yo'nalishi:	60320100	– Jurnalistika: xalqaro jurnalistika (sharq tillari bilan)

Toshkent – 2022

сфрив

ВПС

Fan/modul kodi OJMYT116		O'quv yili 2023-2024 2024-2025	Semestr 5,6,7,8	ECTS - Kreditlar 4,4,4,4
Fan/modul turi Majburiy		Ta'lim tili O'zbek		Haftadagi dars soatlari 4,4,4,4
1	Fanning nomi	Auditoriya mashg'ulotlari (soat)	Mustaqil ta'lim (soat)	Jami yuklama (soat)
	Online jurnalistikasi	240	240	480
2.	I. Fanning mazmuni II.I. Onlayn jurnalistikaning nazariy va texnologik asoslari 1-mavzu. Internet kecha va bugun Internetning paydo bo'lishi va taraqqiyoti. Internet texnologiyasiga tegishli ba'zi atamalarning ta'riflanishi. Bugungi kunda barcha sohada Internetning ahamiyati. Internetning OAV sifatida shakllanishi va jurnalistikaning ajralmas bo'lagiga aylanishi. An'anaviy OAVning tezlik bilan rivojlanayotgan axborot texnologiyalari bilan hamnafas yurishga harakat qilayotganligi. Gazetalar elektron versiyalari, radio va telekanallar eshittirish va ko'rsatuvlarining sun'iy yo'ldosh orqali va umumjahon Internet tarmog'i orqali uzatilishi. Onlayn teleko'rsatuvlar va radioeshittirishlar saytlarining ro'yxati. 2-mavzu. Xorijda va O'zbekiston Respublikasida internet Yevropa mamlakatlarida internet jurnalistikasining huquqiy asoslari. Osiyo mamlakatlarida internetning rivoji. Amerika davlatlari va AQShda internet rivojining huquqiy asosi. Respublikada internet jurnalistikani boshqarayotgan qonunlar va ularning internet rivojiga qo'shayotgan hissasi. Axborot kommunikatsion texnologiyalarni rivojlantirishning huquqiy bazasi. Mamlakatimizda milliy Internet-segmentining rivojida Prezident farmonlari, Vazirlar Mahkamasining qarorlari, UZ-CERT xizmati, UZ_CERTified dasturi, Elektron hukumatning maqsadi va vazifalari, Yagona portal tizimining ishga tushirilishi. 3-mavzu. Internet jurnalistikasining texnologik asoslari Internet jurnalistikasining ijodiy va texnologik, ilmiy asoslari. Internet makonida an'anaviy jurnalistikaning yangi ko'rinishlari. Internet jurnalistikasining ijodiy kontentiga ta'sir qiluvchi omillar. Internet jurnalistikasining rivojlanishida texnologik omillar. Internet jurnalistikasining dasturiy asoslari. HTML tili. Veb-sayt, portal va domen tushunchalari. Internet protokollari, marshrutizatorlar. An'anaviy jurnalistika faoliyatida internet jurnalistikasining ijodiy va texnologik imkoniyatlaridan foydalanish usullari.			

4-mavzu. Internetda axborot xavfsizligi.

Kompyuter virus va antivirus dasturlari O'zbekiston Respublikasi Axborot texnologiyalari va kommunikatsiyalarini rivojlantirish vazirligi huzuridagi "Axborot xavfsizligini ta'minlash markazi" davlat muassasasi maqsad va vazifalari. Axborot xavfsizligiga tahdidning tashqi manbalari. Axborot xavfsizligiga tahdidning ichki manbalari.

Ruhiiy-informatsion ta'sir. Shaxs, jamiyat va davlatning axborot sohasidagi xavfsizligi. Internetdagi axborot xavfsizligi. "WikiLeaks ishi". Himoya texnologiyalari. Kompyuter virus va antivirus dasturlari.

5-mavzu. Fotojurnalistikaning paydo bo'lishi va rivojlanish bosqichlari

"Fotografiya" tushunchasi. "Fotojurnalistika" atamasining paydo bo'lishi. Fotojurnalistika taraqqiyotining jadallashuviga turtki bo'lgan muhim omillar, mazkur omillarning xalqaro jurnalistika ahamiyatini ochib berishdagi roli. Fotografiyaning paydo bo'lishi va uning taraqqiyoti. Fotografiyaning Jozef Nisefor Neps tomonidan nazariy tadqiq qilinishi

6-mavzu. Fotojurnalistikaning texnologik va tashkiliy asoslari

Fotokamera va uning turlari. Yagona linzali fotokameralar. Zamonaviy DSLR kameralari. Diapazon qidiruvchi kameralar. Kompakt (ixcham) tizimli kameralar. Smartfon kameralar. Raqamli fotokamera va uning tarkibiy qismlari. Kamera sensori. Suratga olish jarayoni bosqichlari. Ekspozitsiya, suratga olish, avtofokus, drive rejimi tushunchalarining tavsifi. Fotosuratlarini olishda chiroqlar va tirgaklardan foydalanish. Video fotografiya tushunchasi. Video fotografiya mahsulotlarini ustida ishlash jarayonlari.

7-mavzu. Raqamli fotojurnalistika

Raqamli fotojurnalistika tavsifi. Raqamli fototexnika: turlari va rusumlari. Ob'ektivlar. Sozlash va rejim turlari: fokus, ekspozamer rejimi, oq-qora va rangli balans, ekspozitsiya korreksiyasi. Fokus va uni turli planlarda qo'llash. Raqamli fotosurat formatlari: JPEG, TIFF, RAW, raqamli surat kompozitsiyasi. Nur va soya hamohangligi. Ertalabki, kunduzgi, kechki va tungi s'jomka. Rakurs. Ob'ektiv turlari va qatlamlari. Umumiy rasm olish qoidalari.

8-mavzu. Fotojurnalistika janrlari

Fotojurnalistika janrlari: fotoxabar, fotoreportaj, fotofel'eton, fotoportret janrlari (yakka va guruh portretlari), peyzaj (tabiat tasviri), natyurmort, fotointervyu, fotolavha, fotocherk. Janr turlarining asosiy belgilari, mushtarak va farqli jihatlari. Fotojurnalistikada janrlar sintezi.

9-mavzu. Ixtisoslashgan jurnalistika turlarida fotosuratdan foydalanish

Sport jurnalistikasida fotoning o'zni. Sportga ixtisoslashgan fotojurnalist mahorati. Sport musobaqalarini yoritishda raqamli fototexnika imkoniyatlaridan samarali foydalanish: ekspressiya, dinamizm, hissiyotlar. Bolalar jurnalistikasida fotosuratning ahamiyati. Bolalar suratlaridan foydalanish talablari. Ekologik jurnalistikada fotosurat. Tirik tabiat qo'ynida. Oq-qora va rangli tasvir. Fotoslayd-shou. Katta masshtablar fotografiyasi. Tahliliy jurnalistikada fotosuratlardan foydalanish.

10-mavzu. Internet jurnalistikasida fotomateriallarning o'zni

Internetda fotoning o'zni. Internet saytlariga fotosuratlarini joylashtirish talablari. Sayt dizayniga qo'yiladigan talablar va gipermatnga suratni joylashtirish qoidolari. Fotojurnalistning internet manbalar bilan ishlash tamoyillari.

11-mavzu. Ziddiyatli vaziyatlarda fotojurnalist faoliyati

Ziddiyatli va favqulodda vaziyatlarda fotojurnalistika janrlaridan foydalanish. Harbiy harakatlar fotosi: mahorat mezonlari. Ob'ektda terrorchilik harakatlar: psixologik jihatlar. Elementlar filtri.

12-mavzu. Bild-muharrir: lavozim, kasbiy me'yorlar va talablar

Bild-muharrir lavozimiga qo'yiladigan talablar. Detallarning ahamiyati. Bosh taqrizchi-o'quvchi. Tanlash mahorati. Surat va tasvirda obrazni topish. Suratdagi kayfiyat. Surat hajmlari. Bosma OAVda suratni joylashtirish qoidolari. Birinchi bet surati. Gazeta dizaynida fotosuratning o'zni va unga qo'yiladigan talablar.

13-mavzu. Media huquq, boshqaruv va etika: fotojurnalist faoliyatiga qo'yiladigan kasbiy talablar

Fotojurnalist ijodining o'ziga xos xususiyatlari. Fotojurnalist kasbiga qo'yiladigan axloqiy talablar: ortiqcha aralashuv, notug'ri axborotni tarqatish, plagiat, noxolis yoritish. Xorijiy mamlakatlar fotojurnalistlar milliy assotsiatsiyasining axloqiy kodekslari.

14-mavzu. Radiojurnalistikaning jamiyatdagi o'zni va ahamiyati

Radioning jamiyatning siyosiy, iqtisodiy, ijtimoiy, madaniy hayotidagi roli. Radiojurnalistikaning maqsad va vazifalari, uning mustaqillikgacha va mustaqillik yillarida o'rganilish darajasi. Bugungi kunda radioeshittirishga qo'yiladigan talablar. Radiojurnalistikaning OAV turi sifatida rivojlanishining zamonaviy tendensiyalari.

15-mavzu. Radio tarixi

Radio ixtiro etilishining ijtimoiy va texnik sabablari. Yevropa va AQSh olimlarining izlanishlari (Maksvell, Gers, Branli, Lodj, Tesla va boshqalar). A.S.Popov va G.Markoni ixtirolarining radio rivojiga katta turtki

bergani, o'ziga xos texnik inqilob bo'lgani.

16-mavzu. Radioning paydo bo'lishi va jahon bo'ylab tarqalishi.

Radioning paydo bo'lishi va jahon bo'ylab tarqalishi. Edvin Armstrong tomonidan FM-diapazonning ishlab chiqilishi va keng joriy etilishi. O'zbekistonda radioning paydo bo'lishi. Respublikada radio tuzilmalari taraqqiy etishining asosiy bosqichlari. Nemis fashizmga qarshi kurash yillarida vatan radiosining faoliyati. "Qayta qurish" davrida ijod yo'nalishlari va eshittirishlarning shakllari. Mustaqil O'zbekiston radiosining o'zga xosligi.

17-mavzu. Radioeshittirishlarning o'ziga xos xususiyatlari

Radiojurnalistikaning OAV tizimidagi o'rni. Radioeshittirishning o'ziga xosligi va uning imkoniyatlari. OAV tizimida radio o'rni belgilovchi omillar. Radiojurnalistikaning funksiyalari. Estetik yo'nalishi. Texnologik bazasi. Radiojurnalistik materiallarni qabul qilishning o'ziga xos jihatlari. Auditoriya bilan ramziy muloqotning sistemasi sifatida radiojurnalistikaning xususiyatlari.

18-mavzu. Radiojurnalistikaning ifodaviy vositalari

Radiojurnalistikaning ifodaviy vositalar tizimiga umumiy tavsif. Radioning tabiiy, o'ziga xos vositalari: yangrayotgan so'z, musiqa, intershovqinlar, montaj. Radiomontaj turlari: texnik, mantiqiy, murakkab parallel, badiiy. Radiostansiyalar imidjini shakllantiruvchi vositalar: djingllar, layner, podlojka, svipper va boshqalar. Radioda ovoz grimi, tovushli mizinssena, reverberatsiya. Akustik, parallel, izchil montajlar. Akustik kollaj. Radiojurnalistikada "ovozli obraz" tushunchasi.

19-mavzu. Radioning zamonaviy strukturasi va xalqaro radio tizimi

Hozirgi kun radio tuzilmalari. Davlat radiokompaniyalarning keng tarqalgan strukturasi. Nodavlat radiolarning tuzilish xususiyatlari. Jamoa radiostansiyalarning ish uslubi. Radio tahririyatining tuzilmasi, shtati, ixtisoslashuvi. Format tushunchasi. Radio formatlarining turlari. O'zbekiston Respublikasida shakllangan radiomuhitiga tavsif.

20-mavzu Xorijiy mamlakatlarga radioeshittirishning mohiyati,

Xorijiy mamlakatlarga radioeshittirishning mohiyati, o'ziga xos xususiyatlari va tashkillashtirish prinsiplari. Yo'naltirganlik – xalqaro radioeshittirishning bosh uslubi sifatida. Jahon radiostansiyalari klassifikatsiyasi. Xalqaro radio tizimida BBCning o'rni. Qirol Xartiyasi Buyuk Britaniya radiosi faoliyatini belgilovchi asosiy hujjat sifatida.

21-mavzu. AQShda radio taraqqiyoti.

"Amerika ovozi" stansiyaning dasturlari: yo'nalish va shakllari. Germaniyadagi "Nemis to'liqini" radiosining dasturiy siyosati. "Radio Frans

Internatsional” radiosi madaniy eshittirishlarining ahamiyati. Osiyo va Sharqda xorijga yo’naltirilgan radioeshittirishlarga tavsif. O’zbekiston Xalqaro radiosi tarixi va xalqaro munosabatlar mustahkamlanishiga qo’shgan xissasi. Chet ellarga eshittirishlarning Internetdagi ko’rinishlari.

22-mab3y. Radioda rejalashtirishning o’ziga xos xususiyatlari.

Radiojurnalistika janrlari

Radioda dasturlashning turlari: gorizontal, vertikal. “Dasturiy chamberak” tushunchasi. Radio formatlarining tasnifi. Radioeshittirish kunining tashkil etilishi prinsiplari. Efir dasturlashda “Prime-time”ning o’rni. Play-listni shakllantirish mezonlari. Begim va dam olish kunlarini tashkillashtirishning o’ziga xosliklari. Anonslarning rotatsiyasi. Yangiliklar va reklamanning mediarajalashtirilishi.

23-mab3y. “Yangrayotgan” jurnalistikaning uch guruh janrlariga umumiy tavsif.

Ularning dasturdagi aloqasi va o’zaro ta’siri. Zamonaviy radiojurnalistikada ba’zi janrlarning “inqiroz” muammolari va yo’qolib ketishi. Radiojurnalistika janrlari” va “radio eshittirish shakli” tushunchalarining o’zaro nisbiyligi. Axboriy janrlarning o’ziga xosligi. Yangiliklarning radiojanrlar tizimidagi o’rni. Axboriy dasturni “verstka” qilish prinsiplari.

24-mab3y. Muxbir tayyorlagan axboriy lavha va uning yangiliklar dasturidagi roli.

Intervyu, reportaj janrlarning xususiyatlari va turlari. Radioda tahliliy janrlarning mohiyati. Tahliliy hisobotning o’ziga xosligi. Sharhning janrlar tizimidagi ahamiyati. Radioda sharhlovchining o’rni. Siyosiy sharhlovchi, sport sharhlovchining vazifalari. Suhbat va uning zamonaviy ko’rinishlari. “Davra suhbatini”ni tayyorlash va o’tkazish texnologiyalari. Radioda jurnalistik surishtiruvning afzalliklari. Radiojurnalistika janrlari tizimida badiiy-hujjatli janrlarning o’rni va ahamiyati.

25-mab3y. Radio ocherk xususiyatlari va turlari.

Radiohikoya ko’rinishlari. Radioessening dasturlarda namoyon bo’lishi. Hajviy-yumoristik janrlar guruhi: feleton, pamflet, latifa. Dramaturgik asosdagi janrlar: radiosahna, radiomultfilm.

26-mavzu. Hujjatli foto olish qoidalari.

Portret fotosuratga qo’yiladigan talablar. Fotokollajning asosi. Bosma va internet OAVda raqamli fototexnikadan foydalanish imkoniyatlari va istiqbollari. Fotosuratni montaj qilish jarayonlari. Rasmni uzatish texnologiyalari. internet tarmog’i orqali aloqa, kameradan uzatish, uyali telefon orqali uzatish.

27-mavzu - Fototexnika ixtirolarining fotojurnalistika taraqqiyotidagi o'rni va ahamiyati.

Fotografiyaning ilmiy jarayonda qo'llanilishi. Tasviriy jurnalistikaning paydo bo'lishi. Fotografiya haqidagi Jon Risning birinchi kitobi chop etilishi (1890). Fotojurnalistikaning paydo bo'lish sabablari. Fotografiyaning O'zbekistonda paydo bo'lishi.

28-Mavzu Yangi OAVning imkoniyatlari, ustunliklari va ularning an'anaviy.

Оммавий ахборот воситаларининг xususiyatlari bilan solishtirilish. Internetning kundalik turmushda foydalanilishi. Internetning 5 boshqa sohalarda ham erishayotgan yutuqlari. Mazkur «tarmoq» markazlashmagan va ochiq kommunikatsiya vositasi ekanligi.

29-Mavzu An'anaviy OAV ning tezlik bilan rivojlanayotgan axborot texnologiyalari

An'anaviy OAV ning tezlik bilan rivojlanayotgan axborot texnologiyalari bilan hamnafas yurishga harakat qilayotganligi. Gazetalar elektron versiyalari, radio va telekanallar eshittirish va ko'rsatuvlarining sun'iy yo'ldosh orqali va umumjahon Internet tarmog'i orqali uzatilishi. Onlayn teleko'rsatuvlar va radioeshittirishlar saytlarining ro'yxati.

30-mavzu. Fotojurnalistika paydo bo'lishi.

Xudoybergan Devonovning fotojurnalistikaning rivojiga qo'shgan hissasi. Respublika fotosan'atining Ikkinchi jahon urushidan keyingi taraqqiyot bosqichlari (1946-1991). MDH davlatlarida, xorijiy mamlakatlarda fotografiya, fotopublitsistika, fotosan'at rivoji. V.Peskov, D.Baltermans, M.Penson, V.Karte-Bresson, A.Jumaev asarlari. Mustaqillik yillarida O'zbekistonda fotojurnalistika, fotopublitsistika, fotosan'at taraqqiyoti.

31-mavzu. Zamonaviyda yangi OAV axborot va aloqa mayosi

Yangi media soha faoliyatining umumiy nazariy va amaliy masalalari, shakllanish jarayoni yangi texnologiyalar olami uning ijtimoiy kontekstida va zamonaviy sotsiologik bilimlar tarkibida yangi ommaviy axborot vositalari sotsiologiyasining ahamiyatini belgilaydi.

Birinchisi, qadimgi tsivilizatsiyalar boshida, zarur ma'lumotlarni moddiy tashuvchida (pergament, qog'oz) saqlash imkoniyati paydo bo'lganida, yozuvning paydo bo'lishi bilan bog'liq edi. Ikkinchisi ixtiro natijasi edi O'rta asrlarda bosmaxona, bu ommaviy axborot mahsulotini ishlab chiqarish uchun noyob imkoniyatga olib keldi. Uchinchisi, inson dunyosida radio va

televidenie kabi hodisalarning paydo bo'lishini belgilab berdi. Bugungi kunda dunyodagi axborot inqilobining to'rtinchi to'liqini sifatida Ko'pchilik global Internet tarmog'ining hayotimizga kirib kelishini chaqirishadi.

32-mavzu. Zamonaviy media tizimining asosiy tendentsiyalari

"Axborot jamiyati" tushunchasi G'arbda ijtimoiy-iqtisodiy rivojlanishning hozirgi holatini tavsiflash uchun shakllantirilgan. Bu nom bilan bir qatorda boshqa ko'plab belgilar mavjud - "post-industrial jamiyat" (D. Bell, J. K. Galbreit), "ilmiy jamiyat" (M. Poniatovski), "superindustrial" yoki "uchinchi to'liq jamiyat" (O. Toffler), «xizmatlar tsivilizatsiyasi» (J. Furastye), «axborot-kompyuter» (J. Masuda), «iqtisodiyotdan keyingi» (P. Druker), «axborot» (M. Castells).

33-mavzu. Axborotni rivojlantirish xususiyatlari aloqa texnologiyalari

Axborot texnologiyalari sohasidagi davlat siyosati. axborot bozorlarini rivojlantirishning asosiy omili. mamlakatlar texnologik innovatsiyalari. sekinlashtiruvchi, tezlashtiruvchi yoki etakchi davlatning roli. butun texnologik rivojlanish jarayonida hal qiluvchi omil. Jamiyat texnologik o'zgarishlar yo'nalishini belgilash. texnologiya rivojlanishi. davlat aralashuvi orqali iqtisodiyotni o'zgartirish. harbiy qudrat va ijtimoiy farovonlikni oshirish. tezlashtirilgan texnologik modernizatsiya jarayonini boshlash.

34-mavzu. Internet tarixi va xizmatlari

Internet tarmog'i milliy, mintaqaviy va mahalliy kompyuter tarmoqlarini birlashtiradi, ularda erkin ma'lumot almashinuvi mavjud. Internet tarixi. Internetning yaratilishiga bilvosita turki 1957 yilda Sovet Ittifoqi tomonidan Yerning birinchi sun'iy yo'ldoshi. AQSh Mudofaa vazirligi tarkibida Ilg'or tadqiqot loyihalari agentligi (ARPA) Agentlik tadqiqotchilari ishining natijasi. boshqaruv markaziga ega bo'lmagan minglab o'zaro bog'langan avtonom kompyuter tarmoqlari. tarmoq arxitekturası.

35-mavzu. Veb-muhitning xususiyatlari

Butun dunyo bo'ylab kompyuter tarmog'ining auditoriyasi. Marketer tadqiqoti. Foydalanuvchilar soni bo'yicha AQSh yetakchiligi. Yevropa Ittifoqida internet foydalanuvchilari. Xitoyda deyarli har o'ninchi odam Internetga ega. Lotin Amerikasi mamlakatlari, tadqiqot natijalari. internet foydalanuvchilari sonining o'sish dinamikasi. ommabop resurslar, kuchli uchlikni Microsoft, Google va Yahoo! saytlari egallaganligi.

36-mavzu. Internet-auditoriya portreti

Internet xizmatlaridan mohirona foydalanish bilan jurnalist uchun keng imkoniyatlar. Internet tarmog'ida ularnish. Joylashuv geografiyasidan qat'i

nazar cheklanmagan miqdordagi resurslar - elektron kutubxonalar, lug'atlar, ensiklopediyalar, statistik ma'lumotlar, manzillar, tarmoq ma'lumotlar bazalari, arxivlar va boshqalardan foydalanish; qidiruv tizimlari orqali kirish tezligi. kerakli ma'lumotlarni qidirish. So'rov to'g'ri tuzilganligi. kerakli hujjatlarni qidirish. Qidiruv kuchi. Internetdan oldingi davrda, uzoq vaqt davomida ma'lumot to'plash jarayoni.

37-mavzu. Internet axborot manbai sifatida

Yangi axborot-kommunikatsiya texnologiyalarining rivojlanishi. butun ommaviy axborot vositalari tizimi. Internet faoliyatining fundamental asoslari. Internetning paydo bo'lishi. jurnalistika kasbi. Vertikal ierarxiya – bosh muharrir, muharrir, bo'lim mudiri, sharhlovchi, muxbir, muxbir o'rniga jurnalist markaziy o'rinni egallagan prinsipial yangi tizim.

38-mavzu. Internetda ishlash tamoyillari

Kompyuter texnologiyalari va informatika. (asosan shaxsiy kompyuterlar va tashqi qurilmalar) telekommunikatsiya, axborot texnologiyalari, mahsulot va xizmatlarning ichki bozori shakllangan va muvaffaqiyatli rivojlanishi. Agentlik tadqiqotchilari ishining natijasi. boshqaruv markaziga ega bo'lmagan minglab o'zaro bog'langan avtonom kompyuter tarmoqlaridan iborat tarmoq arxitekturas

39-mavzu. Internet qidiruv texnologiyasi

Axborot-kommunikatsion texnologiyalar va tarmoqlar. jurnalistika sohasida samarali faoliyat. mutaxassis sohada faol ishlatilayotgan texnologiyalar. Internet qidiruv ko'nikmasiga ega bo'lish mahorati. jurnalistik amaliyotda eng so'nggi rusumdagi foto, video va audiomahsulotlar. sifatli darajada yoza oladigan va dastlabki montajni amalga oshirish imkonini beradigan mobil aloqa vositalari. telefon va planshetlar. raqamli foto va video kameralari. matbuot nashrlari. onlayn nashrlarni. video, audio va animatsion mediamahsulotlar yaratish. saqlash, montaj qilish imkonini beradigan kompyuter, noutbuk va netbuklardan erkin foydalana olishi; kabel tizimlari, sun'iy yo'ldosh tizimlari, internet xizmati va provayderlar faoliyati, ularning faoliyat yuritish mexanizmlari va shakllaridan xabardor bo'lish.

40- mavzu. Faqat onlayn gazetalar

Haqiqiy onlayn qog'oz. qanday qattiq nusxaga ulanishi bo'lmagan qog'oz. Buyuk Britaniyada joriy etilgan mustaqil internet gazetasi. Sautport muxbiri.

NUJ va IFJ kabi Buyuk Britaniyadagi guruhlar. Buyuk Britaniyaning PCC qoidolari. Atlantic Highlands Herald, Nyu-Jersi shtatida joylashgan, AQSHda nashr etiladigan faqat internetda chiqadigan kundalik gazeta. bosma ommaviy axborot vositalari faqat onlayn nashrga aylanmoqda. bosma gazetalarining an'anaviy biznes modeli. mintaqaviy milliy onlayn gazetalar . nashrlarni

yaratishga turli xil urinishlar.

Internet gazetalar uchun ko'proq imkoniyatlar yaratish. translyatsiya bilan raqobat.

41-mavzu. tarmoq nashri faoliyatining tashkil etilishi va xususiyatlari

WWW bir qator o'ziga xos xususiyatlari. Internet ochiq tizimi. Axborot resurslariga kirishni telefon liniyasi yoki sun'iy yo'ldosh kanali orqali kabel televideniyesi tarmoqlari orqali olish.

Markazsizlashtirish. Internet tarmog'ining rivojlanishini nazorat qiluvchi markazlashtirilgan tashkiliy tuzilma. Tarmoqdagi ma'lumotlar mazmunini nazorat qilish. World Wide Web tarmoq foydalanuvchilarining ehtiyojlari.

WWWda tsenzuraning yo'qligiga va ma'lumotlarning tasodifiy tarzda tarqalishi.

42-mavzu. Internet nashrlarining o'ziga xos xususiyatlari

Tizim faoliyatining ayrim masalalarini tartibga soluvchi alohida qonunchilik normalari mavjud: tizimga ulanish, intellektual va sanoat mulkini huquqiy himoya qilish, Turli mamlakatlarda Internet tizimining ishlashini qonunchilik darajasida tartibga solish. dunyoning hech bir davlatida internet tizimida maxsus qonunchilik mavjud emasligi. Tizim faoliyatining ayrim masalalarini tartibga soluvchi alohida qonunchilik normalari. tizimga ulanish bilan bog'liq masalalar, intellektual va sanoat mulkini huquqiy himoya qilish masalalari.

43-mavzu. Internet-jurnalistika xabarlarining shakli va mazmuni

Axborot texnologiyalari hayotimizning turli sohalarida. OAV faoliyatiga tobora ko'proq ta'sir. axborot texnologiyalari va jurnalistika sohasi. axborot texnologiyalarida yuz berayotgan inqilob. Yangi-yangi kompyuter dasturlar va tizimlar paydo bo'lishi. internetlashuv sharoitida an'anaviy OAV faoliyat qamrovining kengayishi. yangi mass-media yoki yangi OAVning yuzaga kelishi.

44-mavzu. Onlayn nashrning iqtisodiy jihatlari

Onlayn biznesni iqtisodiyotning an'anaviy sektori. barqaror iqtisodiyot. bozor va to'lovga qodir o'rta sinfga tayanish. Ommaviy axborot vositalarining rivojlanish darajasi. ommaviy axborot vositalarining faoliyati. mamlakat aholisining iqtisodiy farovonligi. Tahririyatning moliyaviy siyosati.

45-mavzu. Axborot jamiyati tushunchasi asoslari

Axborot texnologiyalari. (AT, inglizcha *information technology, IT*) - ma'lumotlarni yaratish, saqlash, boshqarish va qayta ishlash. hisoblash texnikalari bilan bog'liq keng qamrovli fan va faoliyat sohasi. axborot texnologiyalari atamasi. kompyuter texnologiyalari tushunchasi. YUNESKO tomonidan qabul qilingan ta'riflar. Axborot texnologiyalari. axborotni qayta ishlash va saqlash. ishlab chiqarish uskunalarini tashkillashtirish usullari.

hisoblash texnikalari va ularni amaliyotga tatbiq etilish. ijtimoiy, iqtisodiy va madaniy muammolar. texnologik, muhandislik fanlar majmuasi.

46-mavzu. Zamonaviy media tizimining asosiy tendentsiyalari

Birinci jarayon - bu raqamlashtirish (inglizcha digitalisation - raqamlashtirish atamasidan). media-kontentni barcha ko'rinishdagi - matn, grafik, tovush - zamonaviy kompyuterlar. Raqamlashtirish kontentni elektron aloqa kanali. internet maxsus axborot-kommunikatsiya muhitiga aylanib borishi. media-mahsulotlar raqamli formati. Raqamlashtirish, individual ommaviy axborot vositalari o'rtasidagi farqlar.

47-mavzu. internetda ish prinsiplari

Internet resurslari. o'zaro aloqada maxsus dasturlar - brauzerlar yordamida amalga oshirish. Veb-brauzer yoki brauzer (ingliz tilidan. Browse - varaqlash, ko'rib chiqish). foydalanuvchiga veb-resurslarni kezish va ko'rish. WWW paydo bo'lgani. brauzerlar doimiy ravishda rivojlanishi. Mosaic birinchi keng tarqalgan GUI brauzeri Windows 95 operatsion tizimi.

48-mavzu. Internet xavfsizligi muammolari.

Internet, xavfsizlik maqsadida asosiy qoidalarga amal qilish. Internetga ulanishdan oldin kompyuter antivirus va xavfsizlik devorini o'rnatish. Internetdan foydalanish qoidasi. kompyuterning turli xil viruslar. Antivirusning vazifalari zararli dasturlar va ilovalar. Xavfsizlik devorining vazifasi. tarmoq hujumlarini va ilovalardan kiruvchi tarmoq faoliyatini blokirovka qilish.

49-mavzu. Internetda qidirish texnologiyasi

Internet-qidiruv bo'yicha jahon bozori yetakchisi Google . Runet-da Yandex mashhurlik bo'yicha etakchi.

Qidiruv tizimi so'rovlar tili. So'rovlar tilini bilish. murakkab qidiruv muammolarini hal qilish imkoni. mashhur qidiruv tizimining operatorlari:

" " - taklifni qidiring. so'zini qidirishda ketma-ket ikkita so'z sahifalar .

+, & - so'z birikmasini qidirish.

| - Internetda har qanday so'zni topish

Internetda ma'lumot topish uchun ba'zi maslahatlar.

50-mavzu. Internet jurnalistikasining paydo bo'lishi va rivojlanishi

Ommaviy aloqa vositasi sifatida tarmoq rivojlanishining havaskorlik. tarmoqda birinchi nashrlar. elektron kutubxonalar, ixtisoslashtirilgan adabiy loyihalarni yaratish. elektron pochta va FTP ma'lumotlar uzatish xizmati.

Matnlar to'plamining kitobxonlar ehtiyojlariga maksimal darajada mos kelishi.

51-mavzu. Internet nasrilarining xususiyatlari

Ommaviy axborot vositalari tizimidagi onlayn nashrlar tadqiqotchilarni axborot tarqatishning an'anaviy kanallaridan ajratish.

Multimedia xabarlarini turli xil signal tizimlarida - og'zaki, grafik, ovozli, foto, video uzatish imkoniyati. Multimedia atamasining paydo bo'lishi. axborot uzatishning barcha kanallari - davriy nashrlar, radioeshittirishlar, televidenie va Internetni bir butunga birlashtirish masalasi

Internet-mediaga nisbatan multimedia materiallarda matn, grafik, ovoz va videodan foydalanish qobiliyatid.

52-mavzu. Internet media funksiyalari

Internetdagi ommaviy axborot vositalarining funktsiyalari. ommaviy axborot vositalariga xoslik. Internetdagi OABlarining funktsiyalarining to'liq xususiyatlari. Onlayn ommaviy axborot vositalarida kommunikativ funktsiya. Internet muhitida bir tomonlama aloqa. modelga o'tish mavjudligi. axborot almashish jarayonining to'liq ishtirokchisi. Internet-ommaviy axborot vositalarining auditoriyasi

53-mavzu. Xabarlar shakli va mazmuni

Tarmoqdagi materialni osongina joylashtirish mumkinligi. Internetdagi nashrlarning past sifati muammosi. Raqobat muhitida mavjud bo'lgan ommaviy axborot vositalari. axborotni taqdim etish: tezkorlik, tafsilotlarni uzatishda aniqlik, savodxonlik. Har qanday OAV raqobatbardoshligi. muhim omillar. professionallik darajasi. kadrlar tarkibida professional jurnalistlar. Kompaniyaning sifatli ma'lumot manbai sifatidagi obro'si. eng so'nggi bilimlar va ekspert ma'lumotlari. kitobxonlar orasida yuqori mashhurlik rentabellikni ta'minla omillar. Materiallarni topshirish shaklining xususiyatlari.

54-mavzu. Faoliyatning iqtisodiy jonlari onlayn nasri

Mamlakatda ommaviy axborot vositalarini rivojlantirishning asosiy yo'llari va xususiyatlari. Ommaviy axborot vositalari o'z faoliyatidan foyda olishi. bozor sharoitida o'z faoliyatini, birinchi navbatda, daromad keltiradigan biznes sifatida olib boorish masalasi. ommaviy axborot vositalarining tijorat asoslari va tuzilishini belgilovchi iqtisodiy omillari.

55-mavzu. Internetdagi faoliyatning huquqiy jonlari

Internetning jadal rivojlanishida yuzaga kelayotgan muammolarni boshqarish. zarur bo'lgan huquqiy va me'yoriy bazani yaratish va takomillashtirish jarayoni. Internet tarmoq foydalanuvchilari tarkibi va harakatlarini nazorat qiluvchi markazlashtirilgan tashkiliy tuzilma. ochiq tizim.

56-mavzu. Ochiq manbali jurnalistika

Fuqarolik jurnalistikasi. jurnalistikaning yaqin qarindoshi bo'lgan ochiq manbali jurnalistika. maqolaning asosiy matnida sarlavha. Internet-texnologiyalari blogi foydalanuvchilari va yozuvchi o'rtasidagi hamkorlik. Razvedka sharhi. Yozuvchi Yoxan J. Ingles-le Nobel hikoya bo'yicha fikr-mulohazalari.

57-mavzu. Fuqarolik jurnalistikasi

Fuqarolik jurnalistikasi. jurnalistikani ahborot bilan birlashtirish g'oyasi. demokratik jarayon. Ommaviy axborot vositalari jamoatchilikni jalb qilish faoliyini. Fuqarolar va jamoatchilik muhokamasini yaratish. Professorning fikricha, fuqarolik jurnalistikasi harakati. Fuqarolik jurnalistika harakati kitobxonlar va jamiyat a'zolariga ishtirokchi sifatida munosabatda bo'lish izdoshlari bo'lgan fuqarolik jurnalistikasi. amaliyot falsafasi sifatida.

58-mavzu. Fuqarolik jurnalistikasi

Fuqarolik jurnalistikasi, "ommaviy", "ishtirokchi", "demokratik"), "partizan" "ko'cha" jurnalistikasi sifatida. "yangiliklarni yig'ish, hisobot berish, tahlil qilish va tarqatish jarayonida asosli ma'lumotlar. Kortni C. Radsh fuqarolik jurnalistikasini "yangiliklarni yig'ish va reportaj qilishning muqobil va faol shakli sifatida.

O'xshash jurnalistik amaliyotlardan foydalanish. turli maqsadlar va ideallar bilan boshqarish. professional jurnalistika sohasidagi kamchiliklarni bartaraf etish. asosiy media institutlari.

59-mavzu. Mahalliy jurnalistika bilan aloqasi

Fuqarolik jurnalistikasi tomonidan xabar berish. yirik axborot agentliklari. kompaniyalarini boshqarish.

O'quvchilar mahalliy gazetalarga obuna bo'lishini ta'minlash jarayoni. gazetalarni moliyaviy to'lov qobiliyatini saqlab qolish masalasi. Jonson mahalliy gazetalarning muhim roliga alohida e'tibor qaratish. gazetada "aholining qadriyatlarini aks ettirish" da journalist mahorati

60-mavzu. Birgalikda yozish

Birgalikda yozish atamasi. qolyozma asarlar alohida e'tiborga molik. hamkorlikda yaratilgan loyihalar. Ba'zi loyihalar muharrir yoki tahririyat jamoasi tomonidan nazorati. Birgalikda yozish ham yangi boshlanuvchilarga yozishni o'rgatish yondashuvi. Haqiqiy hamkorlik muhiti. matnni qo'shish, tahrirlash va o'chirish uchun deyarli teng qobiliyat ta'lab etishi. Yozish jarayoni rekursiv vazifaga aylanganda ko'proq o'zgartirishlar kiritish. maqsadli yoki noaniqlik. Birgalikda yozish vositalaridan foydalanish. foydalanuvchilarning majburiyatlarini oshirish. oson va samarali ish jarayonlariga bo'lgan loyihalarga katta afzalliklarni berish.

II. Amaliy mashg'ulotlari bo'yicha ko'rsatma va tavsiyalar

Amaliy mashg'ulotlar uchun quyidagi mavzular tavsiya etiladi:

1. Internet kecha va bugun
2. Xorijda va O'zbekiston Respublikasida internet
3. Internet jurnalistikasining texnologik asoslari
4. Internetda axborot xavfsizligi.
5. Fotojurnalistikaning paydo bo'lishi va rivojlanish bosqichlari
6. Fotojurnalistikaning texnologik va tashkiliy asoslari
7. Raqamli fotojurnalistika
8. Fotojurnalistika janrlari
9. Ixtisoslashgan jurnalistika turlarida fotosuratdan foydalanish
10. Internet jurnalistikasida fotomateriallarning o'rni
11. Ziddiyatli vaziyatlarda fotojurnalist faoliyati
12. Bild-muharrir: lavozim, kasbiy me'yorlar va talablar
13. Media huquq, boshqaruv va etika: fotojurnalist faoliyatiga qo'yiladigan kasbiy talablar
14. Radiojurnalistikaning jamiyatdagi o'rni va ahamiyati
15. Radio tarixi
16. Radioning paydo bo'lishi va jahon bo'ylab tarqalishi.
17. Radioeshittirishlarning o'ziga xos xususiyatlari
18. Radiojurnalistikaning ifodaviy vositalari
19. Radioning zamonaviy strukturasi va xalqaro radio tizimi
20. Xorijiy mamlakatlarga radioeshittirishning mohiyati,
21. AQShda radio taraqqiyoti.
22. Radioda rejalashtirishning o'ziga xos xususiyatlari.
23. "Yangrayotgan" jurnalistikaning uch guruh janrlariga umumiy tavsif.
24. Muxbir tayyorlagan axboriy lavha va uning yangiliklar dasturidagi roli.
25. Radio ocherk xususiyatlari va turlari.
26. Hujjatli foto olish qoidalari.
27. Fototexnika ixtirolarining fotojurnalistika taraqqiyotidagi o'rni va ahamiyati.
28. Yangi OAVning imkoniyatlari, ustunliklari va ularning an'anaviy.
29. An'anaviy OAV ning tezlik bilan rivojlanayotgan axborot texnologiyalari
30. Fotojurnalistika paydo bo'lishi.
31. Zamonaviyda yangi OAV axborot va aloqa mayosi
31. Dunyo axborot inqiloblarining bir necha to'lqinlarini boshidan kechirdi.
32. Zamonaviy media tizimining asosiy tendentsiyalari
33. Axborotni rivojlantirish xususiyatlari aloqa texnologiyalari
34. Internet tarixi va xizmatlari
35. Veb-muhitning xususiyatlari
36. Internet-auditoriya portreti
37. Internet axborot manbai sifatida
38. Internetda ishlash tamoyillari

39. Internet qidiruv texnologiyasi
 40. Faqat onlayn gazetalar
 41. tarmoq nashrini faoliyatining tashkil etilishi va xususiyatlari
 42. Internet nashrlarining o'ziga xos xususiyatlari
 43. Internet-jurnalistika xabarlarining shakli va mazmuni
 44. Onlayn nashrning iqtisodiy jihatlari
 45. Axborot jamiyati tushunchasi asoslari
 46. Zamonaviy media tizimining asosiy tendentsiyalari
 47. internetda ish prinsiplari
 48. Internet xavfsizligi muammolari.
 49. Internetda qidirish texnologiyasi
 50. Internet jurnalistikasining paydo bo'lishi va rivojlanishi
 51. Internet nasrlarining xususiyatlari
 52. Internet media funksiyalari
 53. Xabarlar shakli va mazmuni
 54. Faoliyatning iqtisodiy jonlari onlayn nasri
 55. Internetdagi faoliyatning huquqiy jonlari
 56. Ochiq manbali jurnalistika
 57. Fuqarolik jurnalistikasi
 58. Fuqarolik jurnalistikasi
 59. Mahalliy jurnalistika bilan aloqasi
 60. Birgalikda yozish
- Amaliy mashg'ulotlar multimedia vositalari bilan jihozlangan auditoriyalarda, shuningdek o'quv telestudiyasi, o'quv radiostudiyasi, o'quv fotostudiyasida o'tkazilishi lozim. Mashg'ulotlar faol va interfaol usullar yordamida o'tilishi, mos ravishda munosib pedagogik va axborot texnologiyalar qo'llanilishi maqsadga muvofiq.

III. Mustaqil ta'lim va mustaqil ishlar

Mustaqil ta'lim uchun tavsiya etiladigan mavzular:

1. Internet kecha va bugun hayotimizdagi uzluksiz axborot manbayi
2. Xorijda va O'zbekiston Respublikasida internet jarayonlari
3. Internet jurnalistikasining texnologik asoslari va nazariyasi
4. Internetda axborot xavfsizligi dunyo hamjamiyati
5. Fotojurnalistikaning paydo bo'lishi va rivojlanish bosqichlariga bir nazar
6. Fotojurnalistikaning texnologik va tashkiliy asoslari nazariyasi
7. Raqamli fotojurnalistikaning o'ziga hosligi
8. Fotojurnalistika janrlari va vazifalari
9. Ixtisoslashgan jurnalistika turlarida fotosuratdan foydalanish mahorati
10. Internet jurnalistikasida fotomateriallarning o'rni va ahamiyati
11. Ziddiyatli vaziyatlarda fotojurnalist faoliyati va mahorati
12. Bild-muharrir: lavozimi, kasbiy me'yorlar va talablarga asoslangan matn

13. Media huquq, boshqaruv va etika: fotojurnalist faoliyatiga qo'yiladigan kasbiy talablar
14. Radiojurnalistikaning jamiyatdagi o'rni va ahamiyati journalist mahorati
15. Radio tarixi haqida aikrlar va manbalarni to'plash mahorati
16. Radioning paydo bo'lishi va jahon bo'ylab tarqalishi.
17. Radioeshittirishlarning o'ziga xos xususiyatlari va shakllari
18. Radiojurnalistikaning ifodaviy vositalari va usullari
19. Radioning zamonaviy strukturasi va xalqaro radio tizimi va jamiyati
20. Xorijiy mamlakatlarga radioeshittirishning mohiyatini kengaytirish
21. AQShda radio taraqqiyoti.
22. Radioda rejalashtirishning o'ziga xos xususiyatlari.
23. "Yangrayotgan" jurnalistikaning uch guruh janrlariga umumiy tavsif.
24. Muxbir tayyorlagan axborot lavha va uning yangiliklar dasturidagi roli.
25. Radio ocherk xususiyatlari va turlari.
26. Hujjatli foto olish qoidalari.
27. Fototexnika ixtirolarining fotojurnalistika taraqqiyotidagi o'rni va ahamiyati.
28. Yangi OAVning imkoniyatlari, ustunliklari va ularning an'anaviy.
29. An'anaviy OAV ning tezlik bilan rivojlanayotgan axborot texnologiyalari
30. Fotojurnalistikaning paydo bo'lish tarihi.
31. Zamonaviyda yangi OAV axborot va aloqa mayosi
31. Dunyo axborot inqiloblarining bir necha to'lqinlarini boshidan kechirdi.
32. Zamonaviy media tizimining asosiy tendentsiyalari
33. Axborotni rivojlantirish xususiyatlari aloqa texnologiyalari
34. Internet tarixi va xizmatlari
35. Veb-muhitning xususiyatlari va samaradorligi
36. Internet-auditoriya portreti
37. Internet axborot manbai sifatida
38. Internetda ishlash tamoyillari
39. Internet qidiruv texnologiyasi usullari
40. Onlayn gazetalari tizimi
41. tarmoq nashrini faoliyatining tashkil etilishi va xususiyatlari
42. Internet nashrlarining o'ziga xos xususiyatlari
43. Internet-jurnalistika xabarlarining shakli va mazmuni
44. Onlayn nashrning iqtisodiy jihatlari va samarasi
45. Axborot jamiyati tushunchasi asoslari haqida
46. Zamonaviy media tizimining asosiy tendentsiyalari va tizimlari
47. internetda ish prinsiplari va vazifalari
48. Internet xavfsizligi muammolari.
49. Internetda qidirish texnologiyasini o'rganish mahorati
50. Internet jurnalistikasining paydo bo'lishi va rivojlanishi asoslari
51. Internet nasrlarning xususiyatlari va tizimi
52. Internet media funksiyalari va vazifalari

	53. Xabarlar shakli va mazmuni haqida bir og'iz so'z 54. Faoliyatning iqtisodiy jarayonlari onlayn nashriga bir nazar 55. Internetdagi faoliyatning huquqiy jarayonlari va tahririyat 56. Ochiq manbali jurnalistika va jamiyat 57. Fuqarolik jurnalistikasi tizimini rivojlantirish 58. Fuqarolik jurnalistikasi asoslari 59. Mahalliy jurnalistika bilan aloqada bo'lish va hamkorlik jarayonini tiklash 60. Birgalikda maqola matnini yozishni o'rganish Mustaqil o'zlashtiriladigan mavzular bo'yicha talabalar tomonidan referatlar tayyorlash va uni taqdimot qilish tavsiya etiladi.
3.	IV. Fan o'qitilishining natijalari (shakllanadigan kompetensiyalar) Fanni o'zlashtirish natijasida talaba: • Jurnalistika, Audiovizual jurnalistika fani tushunchasi va asoslari, kasbiy rivojlanish omillari, jurnalistik kasbiy rivojlanish nazariyalari haqida <i>tasavvur va bilimga ega bo'lishi</i>; • global xalqaro jurnalistika nazariyasi asoslarini, qonunlari to'g'risidagi asosiy tushunchalar, iqtisodiy jarayonlarning xususiyatlarini bilish va ulardan foydalanish <i>ko'nikmalariga ega bo'lishi</i>; • talaba fanni nazariy va amaliy jihatdan o'rganish, xalqar jurnalistika tamoyillarini egallash. Audiovizual jurnalistika, usullarini qo'llash, jurnalistik kasbiy muammolari bo'yicha yechimlar qabul qilish malakasiga <i>ega bo'lishi kerak</i>.
4.	V. Ta'lim texnologiyalari va metodlari: • ma'ruzalar; • interfaol keys-stadilar; • seminarlar (mantiqiy fiklash, tezkor savol-javoblar); • guruhlarda ishlash; • taqdimotlarni qilish; • individual loyihalar; • jamoa bo'lib ishlash va himoya qilish uchun loyihalar.
5.	VI. Kreditlarni olish uchun talablar: Fanga oid nazariy va uslubiy tushunchalarni to'la o'zlashtirish, tahlil natijalarini to'g'ri aks ettira olish, o'rganilayotgan jarayonlar haqida mustaqil mushohada yuritish va joriy, oraliq nazorat shakllarida berilgan vazifa va topshiriqlarni bajarish, yakuniy nazorat bo'yicha yozma ishni topshirish.
6.	Asosiy adabiyotlar 1. An introduction to journalism by Richard Rudin & Trever Ibbotson. Printed in UK 2. Қосимова Н. Алимова Г. Дадахонов А. Илёсхонова А. Ва б. Журналистика: Онлайн журналистика ва медиада янги трендлар.-Т.: O'zbekiston. 2029,4706. VII-жилд.

	3. Prashant Jaiwardhan. Online Journalism. Published by-Jnarkhand Rai University . 2020. P 59. 4. Matyakubov A., Dadaxonov A. Jurnalistikada akt –T.: 2017. O‘zDJTU, 132.b. Qo‘shimcha adabiyotlar 1. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – 488 b. 2. Mirziyoyev Sh.M. Buyuk kelajagimizni mard va olijanob xalqimiz bilan birga quramiz. – Toshkent: “O‘zbekiston”, 2017. – 488 b. 3. Mirziyoyev Sh.M. Milliy taraqqiyot yo‘limizni qat’iyat bilan davom ettirib, yangi bosqichga ko‘taramiz. T.1. – T.: “O‘zbekiston” NMIU, 2017. – 592 b. 4. Bekmuradov M.B. Sotsiologiya asoslari. T.: 1996. 5. Toshpo‘latova N. Jurnalistika psixologiyasi. T.: 2013 6. Bogomolova N. Sotsialnaya psixologiya pechati, radio i televideniya. Moskva., 1992. 7. Социология журналистики: учебное пособие (под. ред. С.Г.Корконосенко. – М.,2004. 8. Фомичева И.Д. Журналистика и общественное мнение (основные понятия теории журналистики) под. ред. Я.Н. Засурского. –М.,1993. Axborot manbalar: 1. journ.msu.ru 2. jf.psu.ru 3. http://www.internetworldstats.com. 4. http://www.internews.uz.
7.	O‘quv dasturi “Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrasida ishlab chiqilgan 2022-yil “___” ___dagi “___”-sonli bayonnomasi bilan ma’qullangan. O‘quv dasturi Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti kengashining 2022-yil “30” 06 dagi “11”-sonli bayoni bilan tasdiqlangan.
8.	Fan/modul uchun ma’sular: Filol.f.n. M.K.Saliyeva – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, “Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrasi o‘qituvchisi
9.	Taqrizchilar: N.B. Xodjayeva – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, “Tarjimashunoslik va xalqaro” jurnalistika kafedra mudiri DSc X.Hamidov – Toshkent davlat sharqshunoslik universiteti, “Tarjimashunoslik va xalqaro jurnalistika” kafedrasi dotsenti